

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Kremer (spr.)
Sędziowie:	SSA Teresa Rak SSA Jerzy Bess
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2015 r. w Krakowie na rozprawie
sprawy z powództwa **Przedsiębiorstwa (...) S.A. z siedzibą w K.**
przeciwko **Polskiemu Związkowi (...)w K. z siedzibą**
w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 21 kwietnia 2015 r. sygn. akt I C 2595/14

1. oddala apelację;

2. odstępuje od obciążania strony pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego;

3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach na rzecz adwokata B. O. z Kancelarii Adwokackiej w K. przy ulicy (...), kwotę 3 321zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden złotych),

w tym 621 zł podatku od towarów i usług, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej stronie pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Teresa Rak SSA Jan Kremer SSA Jerzy Bess

I ACa 1013/15

UZASADNIENIE

Nakazem z dnia 21 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy (...)w L. , w elektronicznym postępowaniu upominawczym , nakazał pozwanemu Polskiemu Związkowi (...)w K. aby zapłacił na rzecz powoda Przedsiębiorstwa (...) w K. kwotę 98 703, 20 zł z ustawowymi odsetkami : od kwoty 87 626,67 zł od dnia 17 lipca 2013 r. i od kwoty 11 076 zł ,53 zł od dnia 31 lipca 2013 r. wraz z kosztami procesu w kwocie 4 834, 00 zł .

Powyższych należności powód dochodził tytułem nieuiszczonych, a wynikających z zawartej między stronami umowy najmu lokalu użytkowego położonego w K. przy ul. (...), należności za zajmowanie lokalu wraz z odsetkami za opóźnienie w ich zapłacie wyliczonych na dzień 15.07. 2013 r. Na podstawie umowy pozwany zobowiązany był do zapłaty miesięcznego czynszu oraz opłat za świadczenia dodatkowe z tytułu korzystania z mediów.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, którym pozwany zaskarżył w całości wydane orzeczenie, wniósł o oddalenie żądania pozwu. Podniósł, że Specjalistyczny Ośrodek (...) i (...) z Wadą Słuchu, zajmujący lokal przy ul. (...) posiadał odrębność i samodzielność finansową i był zobowiązany do przestrzegania dyscypliny finansowej a dokumentacja finansowo-księgową wystawiana była na ta jednostkę .

Na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2015 r. pełnomocnik pozwanego oświadczył, że nie kwestionuje zasadności żądania ani wysokości dochodzonej kwoty.

Z uwagi na trudną sytuację pozwanego, pełnomocnik pozwanego zaproponował zawarcie ugody na warunkach , których nie zaakceptował pełnomocnik powoda . Warunki na jakich mogłoby dojść do zwarcia ugody, zaproponowane przez pełnomocnika powoda nie zostały uznane przez pozwanego.

Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w całości rozkładając jego zapłatę na 12 równych rat, a termin płatności pierwszej raty ustalił na 1 lipca 2015 r., orzekł także o kosztach postępowania. Sąd ustalił, że na podstawie umowy zawartej w dniu 30 listopada 2001 r. między Przedsiębiorstwem (...) „ S.A w K. a Specjalistycznym Ośrodkiem (...) i (...) z Wadą Słuchu Polskiego Związku (...)w K., została zawarta umowa najmu lokalu użytkowego położonego w budynku nr (...) na III piętrze przy ul. (...) w K., należącym do powoda. Zgodnie z zawartą umową pozwany obowiązany był uiszczać miesięczny czynsz w wysokości 25,90 zł za m² powierzchni plus należny podatek VAT oraz ponosić koszty energii elektrycznej oraz ciepłej i zimnej wody. W okresie od 1 lutego 2013 r. do końca listopada 2012 r. pozwany nie zapłacił powodowi czynszu oraz należności za dostarczone media objęte fakturami VAT nr: (...) z dnia 10.02.2012 r. (...) z dnia 13.02.2012 r. (...) z dnia 06.03.2012 r. : (...) z dnia 19.03.2012 r. , (...) z dnia 12.04.2012 r., (...) z dnia 16.04.2012 r., (...) z dnia 10.05.2012 r., (...) z dnia 16.05.2012 r., (...) z dnia 14.06.2012 r., (...) z dnia 22.06.2012 r., (...) z dnia 02.07.2012 r., (...) z dnia 11.10.2012 r., (...) z dnia 07.12.2012 r. i (...) z dnia 07.12.2012 r.

Zdaniem Sądu Okręgowego zgodnie z art. 659 §1 k.c. przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do użytku przez czas oznaczony , a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz.

Okolicznością przyznaną przez pozwanego jest ,że (...) Ośrodek (...) i (...) z Wadą Słuchu był jednostką organizacyjną Polskiego Związku (...)w K.. W okresie od lutego do listopada 2012 r. Polski Związek (...)w K. nie zapłacił umówionej należności za najem lokalu położonego w budynku należącym do powoda oraz za wykorzystane media w postaci energii elektrycznej ciepłej i zimnej wody i odprowadzonych ścieków ,w których to pomieszczeniach Ośrodek prowadził swoją działalność. Zasadność żądania powoda, zapłaty zaległego czynszu oraz za zużytą energię elektryczną, wodę i odprowadzone ścieki nie budzi zatem żadnych wątpliwości. Pozwany nie kwestionował również wysokości dochodzonego roszczenia z tytułu naliczonych odsetek za opóźnienie w zapłacie należnego czynszu .

Mając na uwadze trudną sytuację finansową Polskiego Związku (...)w K. , na co powoływał się pełnomocnik pozwanego na rozprawie w dniu 21.04.2012 r. oraz doniosłą rolę jaką spełnia ta instytucja dla osób dotkniętych chorobą , Sąd zasądzone świadczenie , na podstawie art. 320 k.p.c. rozłożył na 12 równych rat płatnych od 01.07.2015 r. O kosztach procesu orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 1 i 3 oraz 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j Dz. U. z 2013r. poz. 461).

Wyrok ten zaskarżyła apelacją strona pozwana wnosząc o jego zmianę poprzez rozłożenie należności głównej na 60 miesięcznych rat i oddalenie powództwa w zakresie wszystkich odsetek oraz odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu, wględnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa procesowego a to art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, w szczególności pełnej analizy sytuacji materialnej pozwanego i powodów trudności, a nadto art. 328 § 1 k.p.c. przez pominięcie w uzasadnieniu wskazania przyczyn nie rozłożenia należności na 60 rat. Naruszenie art. 320 k.p.c. polega na uznaniu nie zachodzenia przyczyn do rozłożenia zobowiązania na 5 letnie raty, przy pominięciu konsekwencji dla podopiecznych pozwanego.

Zarzuciła także naruszenie art. 5 k.c. i pomimo fatalnej sytuacji pozwanego nie uwzględniono wniosku o oddalenie sądzania zasądzenia odsetek. Także podniesiono nie odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i wskazał na rozłożenie należności na raty przez Sąd I instancji, okres opóźnienia w zapłacie, brak podstaw do dalej idących rozstrzygnięć na korzyść pozwanej strony. Wskazał na komentarze i orzecznictwo. Wniósł o zasądzenie kosztów.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i wywody prawne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne.

Sąd I instancji uwzględnił okoliczności podnoszone w apelacji i odniósł się do sytuacji materialnej strony pozwanej. Charakter prowadzonej działalności jak też nie wywiązanie się 1 k.p.c. podmiotu finansującego ze zobowiązań względem pozwanej nie mogą wpływać ponad pewne granice na sytuację strony powodowej i pozbawiać jej części niewątpliwie należnych świadczeń. Podkreślić należy, że powód dążył do współdziałania z pozwaną, nie podejmował zdecydowanych działań, umożliwił zakończenie cyklu zajęć odbywających się w wynajmowanych pomieszczeniach. W tej sytuacji zarzut nie rozważenia wpływu sytuacji majątkowej strony pozwanej, w kontekście także rozłożenia płatności na raty było nieuzasadnione. Powyższe dotyczy także zarzutu naruszenie art. 328 § 1 k.p.c. i 320 k.p.c., Sąd w ogólny sposób odniósł się do sytuacji strony. Sąd II instancji wskazuje nadto na to, że należności są wymagalne od lipca 2013 r., a więc od ponad dwóch lat. Uwzględniając treść wyroku i rozłożenie na roczne raty, termin płatności przesunięty został o trzy lata od daty wymagalności. W takim stanie rzeczy nie można mówić o naruszeniu art. 320 k.p.c. Sąd nie może pomijać interesu strony powodowej i przy wyważeniu interesów powyższe orzeczenie spełnia wszystkie przesłanki wskazanych przepisów. Sąd Najwyższy odnosząc się do rozłożenia należności na raty wskazał na wążenie interesów stron i charakter orzeczenia między innymi w wyrokach z dnia 30 kwietnia 2015 r. I CSK 383/14 (LEX nr 1745792) „Przepis art. 320 k.p.c. określa szczególną regułę wyrokowania, dotyczącą przedmiotu orzekania, dającą sądowi możliwość uwzględnienia także interesów pozwanego, w zakresie czasu wykonania wyroku, a interesów powoda przez uniknięcie bezskutecznej egzekucji. Mimo umiejscowienia go wśród przepisów postępowania, ma on charakter materialnoprawny, ponieważ modyfikuje treść łączącego strony stosunku cywilnoprawnego, w odniesieniu do sposobu i terminu spełnienia świadczenia przez pozwanego i w tym zakresie jest konstytutywny” i z dnia 9 kwietnia 2015 r. II CSK 409/14 (LEX nr 1677131) „Przepis art. 320 k.p.c. upoważnia sąd orzekający do wzięcia pod rozwagę przy wydawaniu wyroku, czy jego orzeczenie będzie mogło być wykonane bez potrzeby przeprowadzania egzekucji, zwłaszcza czy pozwany będzie w stanie spełnić zasądzone świadczenie jednorazowo. Przesłanką zastosowania tego przepisu jest ustalenie, że w danej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony; decydują o tym okoliczności konkretnej sprawy. W zasadzie chodzi o okoliczności dotyczące pozwanego dłużnika, jego sytuację osobistą, majątkową, finansową, rodzinną, które powodują, że nierealne jest spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzanego świadczenia. Przyjmuje się, że np. za zastosowaniem omawianego przepisu przemawia sytuacja, w której pozwany uznaje powództwo i podnosi, że nieuregulowanie długu jest spowodowane wyłącznie jego złą sytuacją majątkową. Rozważając rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty, sąd orzekający nie może jednak nie brać pod rozwagę sytuacji wierzyciela. Również jego trudna sytuacja majątkowa może bowiem co

do zasady przemawiać przeciwko rozłożeniu zasądzonego świadczenia na raty, ponieważ sąd nie powinien działać z pokrzywdzeniem wierzyciela.”

Art. 5 k.c. nie może prowadzić w okolicznościach sprawy do częściowego uwolnienia pozwanej od odpowiedzialności, a powoda pozbawiać trwale jego należności, szczególnie gdy okres od wymagalności do daty ewentualnej zapłaty jest odległy.

Orzeczenie o kosztach mieści się w granicach przepisów i obciążenie kosztami procesu, a w szczególności uiszczonego wpisu nie narusza praw strony pozwanej, kontrola orzeczenia o kosztach możliwa jest w granicach zaskarżenia. Sąd Apelacyjny wskazuje dodatkowo na brak uiszczenia choćby części zobowiązania przez okres około dwóch lat, jak i nie wskazanie podjęcia działań w stosunku do podmiotu zobowiązanego do świadczeń na rzecz pozwanej za wykonane szkolenia, jak i innych odpowiedzialnych za stan finansowy strony. W tym stanie rzeczy brak było podstaw do rozłożenia należności na dłuższy okres czasu niż orzekł Sąd I instancji. Strona pozwana kontynuuje działalność i choć dysponuje ograniczonymi środkami zapewne celowymi to nie prowadzi to do dalszego ograniczenia odpowiedzialności.

Z przedstawionych przyczyn apelacja uległa oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., a o kosztach orzeczono na podstawie art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. uwzględniając całokształt okoliczności sytuacji strony pozwanej. O wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu orzeczono na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j Dz. U. z 2013r. poz. 461).